

שירות הביטחון הכללי

סקירת חמא"ס – אידיאולוגיה ומעורבות בטרור

15-01-2009

סקירת חמא"ס – אידיאולוגיה ומעורבות בטרור

רקע ואידיאולוגיה

חמא"ס – שפירוש שמה הוא "תנועת ההתנגדות הפלסטינית", היא גוף אסלאמי סוני פונדמנטליסטי, **השואף להקים מדינת הלכה פלסטינית במקום מדינת ישראל**. חמא"ס נוסדה בידי השיח' אחמד יאסין מהרצועה, והחלה לפעול ב"שטחים" בדצמבר 1987, עם תחילת ההתקוממות הראשונה.

על פי אמנתה, שפורסמה באוגוסט 1988, מגדירה חמא"ס את עצמה כ"אגף הפלסטיני" של תנועת "האחים המוסלמים". אך בשונה מהזרם המרכזי של "האחים המוסלמים", שגורס קודם השלטת האסלאם בעולם המוסלמי ואחר כך סוגיית פלסטין, חמא"ס מציבה את **"הג'האד" ("מלחמת הקודש") כדרך הפעולה היחידה לפתרון בעיית פלסטין**, וקובעת כי מצוות "הג'האד" היא חובה דתית אישית, החלה על כל מוסלמי באשר הוא. סיסמת חמא"ס (המוגדרת באמנה) מתמצת את עיקרי תפיסתה לרבות, ביחס לפעילות הטרור: "אללה הוא מטרתה (של חמא"ס), השליח (הנביא מחמד) הוא המופת שלה, הקוראן הוא חוקתה, **הג'האד הוא דרכה והמוות למען אללה הוא הנשגב בשאיפותיה**".

חמא"ס מתנגדת נחרצות להכרה בישראל והידברות עימה, והיא שמה לה למטרה לסכל כל סיכוי לתהליך המדיני. מבחינתה, השאיפה העיקרית היא להבטיח את **המשכיות המאבק המזוין בישראל** עד לנסיגתה, ללא תנאי, מכל "השטחים", בשלב הראשון, **ועד לקיצה של ישראל**, בשלב הבא.

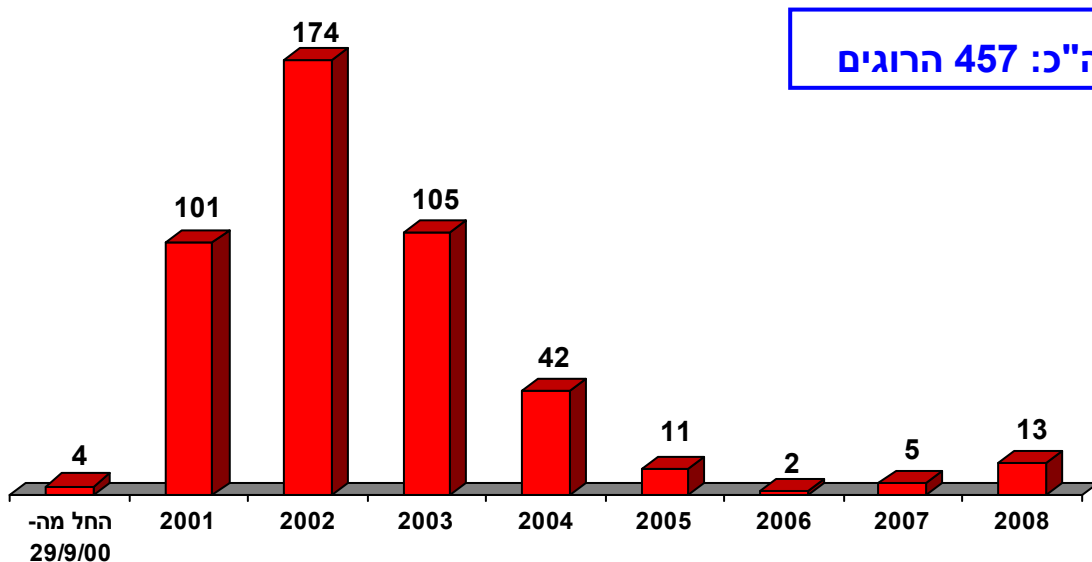
על-רקע זה, מתבלטת חמא"ס, החל מ-1993 (ובעיקר מאז "הסכם אוסלו") בביצוע פיגועים קשים בישראל, כולל פיגועי התאבדות והרג המוני, באמצעות מנגנון הפיגועים שלה: "גדודי עז אלדין אלקסאם".

חלקה של חמא"ס בפיגועי טרור

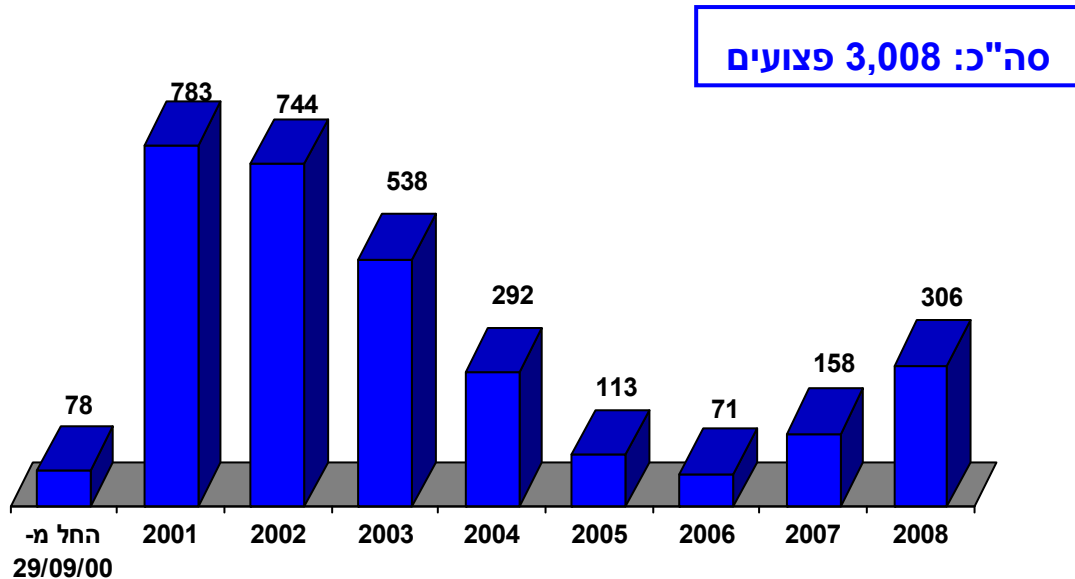
מבין ארגוני הטרור הפלסטיניים המבצעים פיגועים ביעדים ישראלים בשטחי ישראל ב"שטחים", חמא"ס נחשבת לארגון הבולט ביותר, בין היתר, נוכח היקף הנפגעים שהסבו פיגועיה.

כך, מתחילת ההתקוממות הנוכחית (שהחלה בשלהי חודש ספטמבר 2000) ועד סוף שנת 2008 נהרגו 1,162 בני אדם בפיגועי טרור, מהם 457 בני אדם (כ-40 אחוזים) מצאו את מותם בפיגועים שביצעו גורמי חמא"ס. גם בקרב הפצועים בפיגועי טרור בתקופה הנ"ל בולט מספרם של הנפגעים בפיגועי חמא"ס 3,008 מתוך 7,787 פצועים, שהם 39 אחוזים מכלל הפצועים.

הרוגים כתוצאה מפיגועי חמא"ס בשנים 2000-2008

פצועים כתוצאה מפיגועי חמא"ס בשנים 2000-2008

בשנים הראשונות של ההתקוממות היה חלקה של חמא"ס אף **גבוה יותר** והוא עמד על **למעלה מ-50 אחוזים** ממספר ההרוגים והפצועים. כך, בשנת 2003, לדוגמה, **101** מתוך 207 הרוגים בשנה זו (50.5 אחוזים) נהרגו בפיגועי טרור של חמא"ס ו-**538** מתוך 1002 פצועים בשנה זו (54 אחוזים) נפצעו בפיגועי חמא"ס.

ברקע לכך, השימוש הרחב בשנים אלה במתווה פיגוע **ההתאבדות**, הנחשב לפיגוע **הקטלני ביותר**. יצוין, כי חמא"ס הייתה הראשונה להשתמש במתווה ההתאבדות והוא אומץ בהמשך בידי יתר ארגוני הטרור הפלסטינים.

חמא"ס מובילה בתחום ביצוע פיגועי התאבדות, כאשר היא אחראית ל-**92** מתוך 155 פיגועי התאבדות (59 אחוזים מכלל פיגועי ההתאבדות). שאר הארגונים: "חללי אלאקצא" – 28 פיגועים (18 אחוזים); "הג'האד האסלאמי הפלסטיני" – 25 פיגועים

שירות הביטחון הכללי

סקירת חמא"ס – אידיאולוגיה ומעורבות בטרור

15-01-2009

(16 אחוזים); "החזית העממית" – 5 פיגועים (3 אחוזים) ורב ארגוני (=פיגוע משותף לכמה ארגונים) – 6 פיגועים (4 אחוזים).

במקביל, מובילה חמא"ס במספר **המפגעים המתאבדים** מטעמה. כך, מתוך 163 מפגעים שביצעו 155 פיגועי התאבדות במהלך העימות, **64 מתאבדים** (39 אחוזים) הם פעילי חמא"ס; 37 מתאבדים (23 אחוזים) הם מ"הג'האד האסלאמי"; 36 מתאבדים (22 אחוזים) הם מ"חללי אלאקצא", ו-26 מתאבדים (16 אחוזים) הם משאר הארגונים (חז"ע, "ועדות ההתנגדות", רב ארגוני ועוד).
